

SocialdepartementetMyndigheten för vård- och
omsorgsanalys
Box 6070
102 31 Stockholm

Uppdrag till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att analysera olika strategier för att stärka kompetensförsörjning och arbetsmiljö i hälso- och sjukvården samt lämna förslag på nationella insatser

Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att analysera olika strategier för att stärka kompetensförsörjning och arbetsmiljö i hälso- och sjukvården samt lämna förslag på nationella insatser för att stärka arbetsmiljön och öka effektiviteten i hälso- och sjukvården.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska:

- Analysera vilka effekter olika strategier för att stärka kompetensförsörjning och arbetsmiljö i hälso- och sjukvården har, t.ex. när det gäller effektiviteten.
- Ta fram en uppföljningsmodell på nationell nivå och utifrån den metodiskt och systematiskt utvärdera och följa utvecklingen på arbetsmiljöområdet ur ett systemperspektiv.
- Analysera vilka faktorer som påverkar genomslaget för strategier för stärkt kompetensförsörjning och arbetsmiljö, med exempel på insatser från lokal, regional, och nationell nivå.
- Identifiera behov av fortsatt statlig styrning samt lämna förslag på lämpliga insatser.

Inom ramen för uppdraget ska myndigheten samverka med Socialstyrelsen som har ett uppdrag att etablera ett forum för dialog och samverkan på nationell nivå för frågor som rör arbetsmiljön i hälso- och sjukvården (S2026/01335).

Myndigheten ska föra dialog med och inhämta kunskap och erfarenheter från relevanta myndigheter, Sveriges kommuner och Regioner (SKR), kommuner och regioner, privata utförare och professionsföreningar.

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys ska senast den 31 maj 2027 lämna en delredovisning av uppdraget och senast den 31 december 2028 lämna en slutredovisning av uppdraget och resultaten till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

I aktuella myndighetsrapporter från Arbetsmiljöverket och Försäkringskassan konstateras långvariga brister i arbetsmiljön i bl.a. hälso- och sjukvården.

Enligt Arbetsmiljöverkets tillsynsrapport om organisatorisk arbetsmiljö inom sjukvården som publicerades i november 2025 är de vanligaste bristerna kopplade till hög arbetsbelastning samt en obalans mellan krav och resurser. I Försäkringskassans årliga lägesrapport 2026 framkommer att sjukskrivningar p.g.a. stressrelaterad psykisk ohälsa ligger kvar på höga nivåer inom sjukvården. Att en majoritet av de anställda i hälso- och sjukvården är kvinnor gör dessutom frågan om en god arbetsmiljö till en viktig jämställdhetsfråga.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar med brist på personal med rätt kompetens. En god arbetsmiljö hänger till stora delar ihop med en välfungerande kompetensförsörjning. Myndigheten för vård- och omsorgsanalys fastslår i sin analysplan för 2026 att det finns flera förbättringsområden när det gäller kompetensförsörjningen i hälso- och sjukvården. Det gäller exempelvis planering och åtgärder för att rekrytera och behålla kompetens men också behovet av att använda vårdpersonalens tid och kompetens på ett mer effektivt sätt.

Den upplevda obalansen mellan krav och resurser grundar sig, enligt Arbetsmiljöverkets tillsynsrapport från 2025, bl.a. i att arbetsmiljön på akutsjukhusen i olika grad kan präglas av stress, hög arbetsbelastning och överbeläggningar. För lite eller för hög omsättning av personal, långa arbetspass utan möjlighet att återhämta sig är kända utmaningar som sjukvården kan behöva hantera. För lite stöd och förståelse från chefer och

ledning är ytterligare en faktor till bristande arbetsmiljö i hälso- och sjukvården. Inom primärvården utgör ett ökat inflöde av patienter, bristande kompetensutveckling och ständiga organisationsförändringar exempel på förklaringsfaktorer bakom bristande arbetsmiljö.

Mot bakgrund av den ansträngda arbetsmiljön i hälso- och sjukvården har sjukvårdsministern under våren 2026 sammankallat professionsföreningar, regionledningar företrädare för privata utförare, SKR, forskare samt myndighetsföreträdare till en mötesserie för att kraftsamla kring arbetsmiljön i hälso- och sjukvården.

Utifrån vad som framkommit i mötena drar regeringen slutsatsen att fördjupad samverkan i arbetsmiljöfrågan behövs.

Regeringen uppdrar därför åt Socialstyrelsen (S2026/01335) och Inspektionen för vård och omsorg (S2026/01346) att, inom sina respektive uppdrag, intensifiera arbetet kopplat till arbetsmiljö i hälso- och sjukvården.

Mot denna bakgrund får Myndigheten för vård- och omsorgsanalys i uppdrag att analysera olika strategier för att stärka kompetensförsörjning och arbetsmiljö i hälso- och sjukvården samt utifrån resultaten lämna förslag på fortsatta statliga insatser på området.

Regeringen beräknar att avsätta medel för uppdraget för åren 2027–2028 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för ändamålet.

På regeringens vägnar

Elisabet Lann

Josefin Högvide

Kopia till

Riksdagens socialutskott
Statsrådsberedningen, SAM
Finansdepartementet, BA
Arbetsmarknadsdepartementet, ARM
Socialstyrelsen
Inspektionen för vård och omsorg
Arbetsmiljöverket
Försäkringskassan
Sveriges Kommuner och Regioner